

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 31P/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121202053
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Skubáková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121202053.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Katarínou Skubákovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: B. S., K.. X.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpená opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa matky: Q. I., K.. X.X.XXXX, O. P.Í. XXX U. R.: Y. S., K.. XX.X.XXXX, O. W. XX, Z., I..Č.. Ú. O., o udelenie súhlasu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa, t a k t o

rozhodol:

I. Súd udeľuje za otca maloletej súhlas matke na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej na priezvisko „I..“.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 9.4.2021 domáhala udelenia súhlasu na zmenu priezviska maloletej B. na priezvisko matky. Návrh odôvodnila tým, že maloletá jej bola zverená rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 19P 49/2019- 43 v spojitosti s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č.k. 23CoP 28/2020-93 zo dňa 30.11.2020 do osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný platiť výživné vo výške 150,- eur mesačne. Otec platí výživné vo výške 21,- eur, ale to iba od tej doby ako sa nachádza vo výkone trestu. Uviedla, že návrh podáva predovšetkým z dôvodu, že maloletá sa jej neustále pýta, prečo má iné priezvisko ako ona. Taktiež sa jej v škôlke pýtajú spolužiaci, prečo nemá rovnaké priezvisko ako mama. Táto skutočnosť veľmi nepriaznivo vplyva na jej duševný vývin. Otec sa o ňu nezaujíma, nepozná jej potreby, záujmy ani zdravotný stav. Z jeho strany sa o dcéru nezaujíma ani jeho matka, teda babka. Otcovi oznámila, že by bola rada, ak by mala maloletá jej priezvisko, ale z jeho strany som sa namiesto odpovedi dočkala iba vulgarizmov. Otec nemá záujem o stretávanie sa s dcérou, prichádza k vzájomnému odcudzeniu medzi nimi. Dcéra by otca na ulici nespoznala, nemajú k sebe žiadne citové väzby, preto si myslí, že je v záujme dieťaťa, aby jej bolo zmenené priezvisko na priezvisko matky.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca cestou dožiadania, opatrovníka a oboznámením sa s listinnými dôkazmi.

3. Na pojednávaní dňa 9.7.2021 matka pri výsluchu uviedla, že maloletá otca vôbec nepozná, ani nikoho z jeho rodiny, nikto z nich sa o ňu vôbec nestaral. Otec je v nejakom kontakte s jeho synom, avšak s B. vôbec. Ona sama svoje priezvisko vníma zle. Smejú sa jej za to v škôlke. Opakovane sa pýta, prečo nie je I., keď ostatní doma sú všetci I.. Aj keď sa spisoval návrh, nechcela vidieť pri svojom mene toto priezvisko. Otec ju absolútne nekontaktuje. Naposledy sa videli asi pred tromi rokmi. Keď odišla od otca bol za ňou asi dvakrát, potom už nič a následne išiel do výkonu trestu. Nekomontaktuje ju, ani telefonicky, ani listami. Ani jej neposiela darčeky.

4. Súd otcovi doručil návrh do ÚVTOS, aj s výzvou na vyjadrenie a predvolaním na pojednávanie na deň 26.5.2021. Na výzvu sa otec k návrhu nijako nevyjadril. Následne sa nezúčastnil pojednávania vytyčeného na deň 9.7.2021. Za účelom zistenia názoru otca tak súd vykonal jeho výsluch v ÚVTOS cestou dožiadania (zápisnica čl. 44-45). Z výsluchu otca vyplýva, že s návrhom na zmenu priezviska nesúhlasí, uviedol, že maloletú ľúbi, pričom v návrhu je uvedených veľa nepravdivostí. Uviedol, že maloletú naposledy videl pred 2,5 rokmi. Na otázku, ako matke prispieval na výživu v čase keď bol na slobode, uviedol, že jej dával peniaze, keď sa stretávali. Dodal, že keď sa vtedy stretával s maloletou, museli sa schovávať za kostolom, lebo rodičia matky o tom nemohli vedieť. Keď zavolať, vždy sa vyhovárali, že idú „tam a tam“. Na otázku, ako sa zaujíma o maloletú uviedol, že sa nemá ako zaujímať, nemá číslo, aj keby jej napísal list, vie, že rodičia by jej ho nedali. Nepamätá sa, kedy maloletú naposledy kontaktoval. Na záver doplnil, že, ak by súd rozhodol o zmene priezviska, žiada testy DNA na určenie otcovstva.

5. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní dňa 8.10.2021, pojednávajúc v neprítomnosti otca, ktorý sa pojednávania nezúčastnil, o odročenie pojednávania nežiadal. Matka na tomto pojednávaní dodala, že je klamstvo, že by jej otec dal peniaze do rúk, keď bol ešte na slobode. Tých niekoľkokrát, čo bol za maloletou, keď sa rozišli, to bol ešte on pýtať peniaze, keď mala rodičovský. To, že sa schovávali za kostolom, bolo kvôli tomu, že on sám sa bál ísť na oči jej rodičom, lebo ju bil. Ani po výsluchu otec nekontaktoval maloletú. Uviedla, že videla aj jeho mamu, ani táto sa nezaujíma o maloletú. Maloletá ani nevie kto je jej otec, sama sa po ňom nezahŕňa, a ona sama túto tému otvárať nechce, aby ju zbytočne rozčítľovala. Ale stále sa pýta a je nespokojná s tým, prečo je ona S., keď ostatní všetci sú I.. Niekedy sa jej smejú aj deti, že nemá maminkino priezvisko. Sama hovorí o sebe, že je B. I., nepovie S..

6. Zástupca procesného opatrovníka sa vo veci vyjadril tak, že ak sú splnené zákonné podmienky na zmenu priezviska, tak s touto súhlasia.

7. Z rozsudku tunajšieho súdu č.k. 19P/49/2019-43 zo dňa 20.1.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 23CoP/28/2020-93 zo dňa 30.11.2020 súd zistil, že maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky, a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na jej výživu sumou 150,- eur mesačne. Otec bol v konaní na Okresnom súde pasívnym, konania ani pojednávania sa nezúčastnil. Z odôvodnenia rozsudku tunajšieho súdu vyplýva, že v čase konania otec o maloletú nejavil žiaden záujem, naposledy ju videl asi pred pol rokom od rozhodnutia.

8. Podľa § 35 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s vykonaním rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Podľa § 6 ods.1 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov, zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú nato dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 8 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov, zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by bola v rozpore so záujmom maloletého, alebo s § 4 ods. 2, alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu, ak štátny občan Slovenskej republiky je tiež štátnym občanom iného štátu.

Podľa § 11 ods.3 písm. a) zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov, žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami, ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho rodičov, k žiadosti priloží aj písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal alebo ak sa súhlas nedal získať.

Podľa čl. 5 základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

9. Súd po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že návrh matky je dôvodný. Vyššie citované zákonné ustanovenie § 35 zákona o rodine vyjadruje formou demonštratívneho výpočtu skutočnosti, ku ktorým už v minulosti dospela právna teória i aplikačná prax. Súd môže ako podstatnú vec posúdiť aj inú otázku, čo je prejednávaný prípad. Súd dá v zmysle vyššie citovaného § 35 Zákona o rodine, súhlas k podaniu žiadosti o zmenu priezviska dieťaťa, ak sú preto závažné dôvody. Matke sa nepodarilo dohodnúť s otcom dieťaťa na zmene priezviska maloletej. Pre rozhodnutie súdu o nezhode rodičov je rozhodujúci záujem maloletých detí, pričom maloletí väčšinou negatívne chápu rozdielne priezvisko, odlišné od priezviska rodiča, ktorému je dieťa zverené do starostlivosti. Súd dospel v konaní na základe vykonaného dokazovania k záveru, že otec o maloletú neprejavuje trvalý záujem, nekontaktuje ju, na jej výživu neprispieva riadne, iba podstatne nižšou sumou, aj to až od doby, kedy bol umiestnený do výkonu trestu. Otec sám potvrdil, že maloletú videl naposledy asi pred dva a pol rokom. Súd konštatuje, že napriek skutočnosti, že otec je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody, nebráni mu to objektívne v kontaktovaní maloletej, alebo aspoň v snahe o takéto kontaktovanie (zaslaním listu, správ, či malých darčiekov maloletej, či aspoň gratulácii k sviatkom), otec však sám potvrdil, že sa o takéto kontaktovanie ani nepokúša, pričom si ani nepamätá, kedy maloletú kontaktoval naposledy a akým spôsobom. Z uvedeného mal súd potvrdené tvrdenie matky, že maloletá naozaj nemá so svojím otcom žiaden citový vzťah, na tohto si vzhľadom na svoj vek ani nemôže pamätať a používanie iného priezviska, ako je priezvisko osôb, s ktorými žije a sa o ňu starajú, je pre ňu máťúcim a nepochopiteľným. Neexistenciu hlbšieho vzťahu otca k maloletej dosvedčuje aj jeho vyjadrenie pri výsluchu ohľadom žiadanych testov DNA, ktorým fakticky naznačuje spochybňovanie celého svojho otcovstva k maloletej.

10. Keďže priezvisko vyjadruje spolupatričnosť dieťaťa k rodine, považuje zákon za potrebné upraviť aj niektoré osobitné prípady, kedy sa už určené priezvisko dieťaťa zo zákona zmení tak, aby bol tento cieľ čo najlepšie naplnený. Okrem zmeny priezviska dieťaťa zo zákona je možné zmeniť priezvisko dieťaťa tiež na základe dohody alebo na základe povolenia príslušného orgánu podľa § 6 až 11 zákona o mene a priezvisku. V prípade podania žiadosti o zmenu priezviska na správny orgán je na posúdení tohto orgánu či zmenu povolí alebo nepovolí. Ide o prípady ak priezvisko je hanlivé, výstredné alebo smiešne, alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. K žiadosti musí byť okrem iného pripojený súhlas druhého rodiča. Vyňimočne môže nesúhlas druhého rodiča nahradiť súd v konaní o vyslovenie súhlasu so zmenou priezviska maloletého. Musí mať však za preukázané, že pre takéto nahradenie súhlasu existujú dôležité dôvody, napr. že rodič ktorého priezvisko dieťa nosí, neplní svoje povinnosti k dieťaťu, nejaví o neho záujem a stratil k nemu zrejme citový vzťah, takže nie je v záujme dieťaťa prehlbovať pocit spolupatričnosti k tomuto rodičovi.

11. Súd po vykonanom dokazovaní, dospel k záveru, že je v záujme maloletej, aby mala priezvisko zhodné so svojou matkou, keďže jej súčasné priezvisko otca, ktorého ani nepozná môže narúšať jej pocit spolupatričnosti k rodine, s ktorou žije v spoločnej domácnosti a byť pre ňu máťúcim. Otec s návrhom nesúhlasil, avšak z jeho tvrdení nevyplynuli súdu žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záujem maloletej na ponechaní jej aktuálneho priezviska, keď sám o maloletú neprejavuje skutočný hlbší záujem po dlhšiu dobu, nekontaktuje ju, nezaujíma sa, neprispieva v plnom rozsahu na jej výživu. Je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby súd matke udelil súhlas k podaniu žiadosti na zmenu priezviska maloletej na priezvisko „Trnková“, ktoré priezvisko má jej matka, ako aj starí rodičia, s ktorými maloletá žije v spoločnej domácnosti. Zmenou priezviska súd zvyšuje možnosť vytvorenia ideálneho pozitívneho vzťahu k prostrediu, v ktorom maloletá trávi čas (domov, škola). Súd z dokazovania zistil, že maloletá, vzhľadom na dlhodobé prerušenie akéhokoľvek kontaktu s otcom nemá vytvorené citové väzby k otcovi, tohto nepozná. Zmena priezviska u maloletej tak nie je v rozpore s jej záujmom a je nepochybné v záujme maloletej, aby mala priezvisko matky, ktorá sa o ňu stará. Zároveň súd dodáva, že zmenou priezviska dieťaťa otcovi maloletého dieťaťa nezanikajú žiadne práva a povinnosti voči maloletej.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.